

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การจัดตั้งบริษัทประกันชีวิตของธนาคารออมสิน

กระทรวงการคลังได้มีหนังสือที่ กค ๐๓๐๓/๙๗๙ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ธนาคารออมสินมีนโยบายที่จะจัดตั้งบริษัทประกันชีวิตขึ้นโดยแยกธุรกิจรับฝากเงินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว ตามมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับธุรกิจประกันชีวิตออกจากธุรกิจรับฝากเงินของธนาคารออมสิน โดยกระทรวงการคลังในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลธนาคารออมสิน ได้พิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ รวมถึงรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดตั้งบริษัทประกันชีวิตของธนาคารออมสินแล้ว เห็นว่า การจัดตั้งบริษัทประกันชีวิตภายใต้พระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๕๔๙ นั้น มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาตีความมาตรา ๗ (๖) ที่กำหนดให้ธนาคารออมสินสามารถประกอบธุรกิจที่เป็นการลงทุนเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่รัฐมนตรีอนุญาตได้เนื่องจากมีปัญหาว่า การจัดตั้งบริษัทประกันชีวิตของธนาคารออมสินนั้น จะถือเป็นการประกอบธุรกิจลงทุนเพื่อแสวงหาประโยชน์ตามมาตรา ๗ (๖) หรือไม่ โดยการจัดตั้งบริษัทประกันชีวิตของธนาคารออมสินมีความเป็นไปได้ที่ธนาคารออมสินจะเป็นเจ้าของบริษัทโดยถือหุ้นเองทั้งหมดหรือร่วมทุนกับบุคคลอื่น

กระทรวงการคลังจึงขอหารือปัญหาการตีความตามกฎหมายดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางให้ธนาคารออมสินดำเนินการจัดตั้งบริษัทประกันชีวิตต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือข้างต้นโดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง(สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการประกันภัย) และผู้แทนธนาคารออมสิน เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า กระทรวงการคลังประสงค์จะขอหารือในประเด็นว่า การจัดตั้งบริษัทประกันชีวิตของธนาคารออมสินจะเป็นการประกอบธุรกิจที่เป็นการลงทุนเพื่อแสวงหาประโยชน์ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอนุญาตตามมาตรา ๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) พิจารณาแล้วเห็นว่า ธนาคารออมสินได้ถูกจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจธนาคารภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลังและมาตรา ๗^๑ แห่ง

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/๐๑๔๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ มาตรา ๗ ให้จัดตั้งธนาคารออมสินขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจ ดังต่อไปนี้

๑. รับฝากเงินออมสิน
๒. ออกพันธบัตรออมสิน และสลากออมสิน
๓. รับฝากเงินออมสินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว

พระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้กำหนดประเภทของธุรกิจที่ธนาคารออมสินสามารถประกอบได้ไว้ ๘ ประเภทโดยให้มีหน้าที่ในการรับฝากเงินออมจากประชาชน รวมทั้งการทำธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวกับการออมสินอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา และให้ประกอบกิจการอันพึงเป็นงานธนาคารของธนาคารออมสินตามที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้

มาตรา ๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๕๔๙ จะได้บัญญัติให้ธนาคารออมสินสามารถประกอบธุรกิจที่เป็นการลงทุนเพื่อแสวงหาประโยชน์ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอนุญาตไว้ได้ก็ตาม แต่การลงทุนเพื่อแสวงหาประโยชน์ของธนาคารออมสินดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งธนาคารออมสินที่ประกอบธุรกิจธนาคารด้วย กล่าวคือ แม้ธนาคารออมสินจะมีนโยบายที่จะลงทุนเพื่อแสวงหาประโยชน์ตามมาตรา ๗ (๖) โดยการแยกการประกอบธุรกิจรับฝากเงินออมสินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวซึ่งเป็นธุรกิจธนาคารตามมาตรา ๗ (๓) มาดำเนินการประกอบธุรกิจประกันชีวิต แต่โดยที่กฎหมายจัดตั้งธนาคารออมสินไม่ได้กำหนดให้ธนาคารออมสินมีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจประกันชีวิต ประกอบกับมาตรา ๗ (๓) ได้กำหนดให้ธนาคารออมสินมีหน้าที่ประกอบธุรกิจรับฝากเงินออมสินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวด้วยตนเองโดยตรง การลงทุนประกอบธุรกิจประกันชีวิตดังกล่าว จึงไม่เป็นการลงทุนเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่อยู่ภายใต้วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งธนาคารออมสิน นอกจากนี้ บทบัญญัติมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ก็ไม่ได้บัญญัติให้ธนาคารออมสินสามารถจัดตั้งบริษัทเพื่อประกอบธุรกิจใดได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๓) จึงเห็นว่าธนาคารออมสินไม่สามารถจัดตั้งบริษัทประกันชีวิตเพื่อประกอบธุรกิจที่เป็นการลงทุนเพื่อแสวงหาประโยชน์ตามมาตรา ๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้

(ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๔๕

๔. ทำการรับจ่ายและโอนเงิน

๕. ซื้อหรือขายพันธบัตรรัฐบาลไทย

๖. ลงทุนเพื่อแสวงหาประโยชน์ซึ่งรัฐมนตรีอนุญาต

๗. การออมสินอื่น ๆ ตามที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้

๘. กิจการอันพึงเป็นงานธนาคาร ตามที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้ ทั้งนี้ ให้ประกอบได้ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง